

Rent vatten och sanitet för alla

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden, och därmed också en förutsättning för människors hälsa och en hållbar utveckling. Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel.

Kommunen har ett stort ansvar att tillhandahålla ekonomiskt överkomligt och säkert dricksvatten av god kvalitet till kommuninvånarna. I Västerviks kommun är det bolaget Västervik Miljö & Energi AB som levererar det kommunala allmänna dricksvattnet. VMEAB renar sjö- och grundvatten och levererar friskt dricksvatten till cirka 85 % av alla som bor i Västerviks kommun. Alla de större tätorterna, Västervik, Gamleby och Ankarsrum utnyttjar ytvatten från sjöar till dricksvatten.

Dricksvatten

Utredningen om Edsåsen som framtida huvudvattentäkt fortsatte under 2023. Ytterligare något år av prospektering krävs innan en definitiv bedömning om åsens lämplighet kan göras. Syftet är att undersöka möjligheten att ersätta huvudvattentäkten Hjorten i Västervik med grundvatten från Edsåsen förstärkt med vatten från Storsjön. Under 2023 togs en infiltrationsanläggning för avskiljning av järn och mangan i råvattnet i drift.

Med ett förändrat klimat följer nya utmaningar med låga grundvattennivåer och vattenbrist. Under 1 juli – 10 september rådde bevattningsförbud för de som hade kommunalt vatten och flera åtgärder görs för att förhindra läckage från ledningarna. Den första etappen av den omfattande förnyelsen av nya huvudvattenledningar mellan sjön Hjorten och Västerviks stad pågår och kommer färdigställs under 2024. Bostadsbolaget och TjustFastigheter arbetar också långsiktigt med att minska dricksvattenförbrukningen för hyresgästerna och installerar bland annat snålspolande munstycken och toaletter.

Kommunens mål att dricksvattenförbrukningen ska minska har uppnåtts.

Period	2021	2022	2023
m ³ /6 mån	1 440 000	1 310 000	1 295 500
m ³ /12 mån	2 780 000	2 600 000	

Vattenfördröjande och vattenbesparande åtgärder

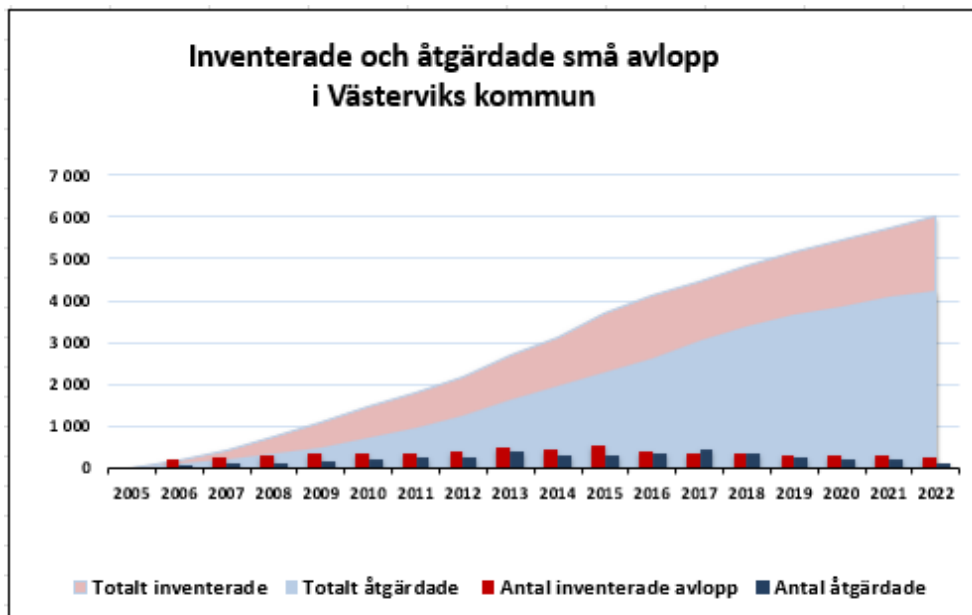
Västerviks kommun har under många år arbetat för att förbättra miljösituationen i kommunen genom VA-rådgivning och genom samverkan med lokala lantbrukare i olika vattenmiljöprojekt runt om i kommunen. Fokus är att minska övergödningen. Anpassning till ett förändrat klimat och åtgärder för att främja ett rikt djur och växtliv ingår också. Där våtmarker och fosfordammar anläggs hålls vattnet kvar i landskapet längre tid. På så vis minskas jordbrukets sårbarhet både för torka och översvämningar.

Avloppsvatten

Gränsvärdena för bly, kadmium och kvicksilver i kommunens avloppsslam klaras med god marginal. Arbetet inför ombyggnationen av Lucerna reningsverk för anpassning inför de nya miljökraven som börjar gälla 2026 har fortsatt under året. Projekteringsarbetet och de förberedande markentreprenaderna har färdigställts under 2023 och i början av 2024 bedöms ombyggnationen kunna sätta i gång. Det färdigställda reningsverket kommer att bli en toppmodern anläggning med den senaste reningstekniken och med en kapacitet för 40 000 personekvivalenter. Ombyggnationen innefattar också täckning av slambassänger för omhändertagande av metangas och ökat omhändertagande av egenproducerad gas för el- och värmeproduktion.

Indikator för AGENDA 2030 – Förbättrade enskilda avlopp

I Västerviks kommun har ca 15 % av husen enskilda avlopp, totalt ca 8 000. Under 2023 inventerades 320 enskilda avlopp och 140 av dem åtgärdades så att de lever upp till kraven på rening. Totalt sedan starten av avloppsinventeringen 2005 har 6 336 enskilda avlopp inventerats och 4 360 av dem åtgärdats.

Figuren visar antal inventerade och åtgärdade enskilda avlopp i kommunen 2005–2023 (Miljö- och byggnadskontoret 2024).

Trend i Västerviks kommun:

Utvecklingen går åt rätt håll →